

Tie-SOS!

■ S. Daukanto aikštėje vykusioje piliečių sueigoje buvo nutarta seimo rinkimuose siūlyti visuomenei demokratinę alternatyvą bei Lietuvos sąrašą. **Nuo šiol užsukę į Daukanto aikštę ar į svetainę www.uzteisinguma.lt visi piliečiai gali pasiūlyti savo idėjas porinkiminei Lietuvai bei jų pasitikėjimo vertus kandidatus Lietuvos sąrašui.**

■ Birželio 15 d., penktadienį, 12 val., numatomas antrasis Visuomeninės komisijos gegužės 17-osios smurto aktui ištirti posėdis. Piliečiai, turintys šiam tyrimui svarbios informacijos, prašomi ją pateikti Komisijos sekretoriato vadovui Daliui Stancikui e. paštu uz.horizonto@gmail.com arba telefonu: 8 612 60604.

■ Birželio 16 d., 12 val., Panevėžyje, Laisvės aikštėje priešais Juozo Miltinio dramos teatrą kviečiamas mitingas „Už teisingumą, už Lietuvą be smurto, melo ir korupcijos“. Mitinge kalbės Kovo 11-osios akto signatarai, visuomenininkai ir kultūros žmonės. Panevėžio jungtinis demokratijos judėjimas. Tel. 8 698 07602, 8 641 44471

■ Birželio 17 d. laisvieji menininkai visus Lietuvai neabejingus piliečius kviečia iškelti trišpalves, perrištas juodu kaspinu ir taip paminėti prieš mėnesį, gegužės 17 d., valdžios įvykdytą smurto aktą.

■ Birželio 19 d., antradienį, 14 val., Vilniaus miesto antrajame apylinkės teisme (Laisvės prospektas 79 A) dėl piliečių sueigos Vilniaus Nepriklausomybės aikštėje sukvietimo toliau bus teisiami Kovo 11-osios Akto signatarai Bronislovas Genzelis ir Romualdas Ozolas bei Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narys Alvydas Medalinskas. Nepriklausomybės Akto signatarus Lietuvos Respublikos teismas teis už šių metų kovo 17 dieną prie seimo surengtą renginį, kuris buvo skirtas šalies parlamentarizmui paremti ir kuriame seimas ragintas susigrąžinti Tautos Atstovybės galias ir principingai ginti konstitucinę santvarką. Piliečiai, branginantys Konstitucijos laidoatą susirinkimų laisvę kviečiami teismo dieną būti su teisiamaiais signatarais.

■ Laisvieji menininkai kviečia Lietuvos piliečius, kuriems rūpi Lietuvos ateitis, miestų ir miestelių aikštėse nuolat rašyti žodį TIE-SOS!

AIKŠTĖS ŽINIOS

Lietuvos sąrašas

Liudvikas Jakimavičius ir Darius Kuolys kalba apie Lietuvos sąrašą

Liudvikas: Gegužės 26 dieną Daukanto aikštėn susirinkę piliečiai iškėlė Lietuvos sąrašo idėją. Esame turėję daug įvairių sąrašų. Kam reikalingas šitas Sąrašas?

Darius: Žmonės, neabejingi Lietuvai, po pulkininko Vytauto Pociūno žūties ir valdžios organizuoto jo šmeižto pradėjo svarstyti, kaip sutvirtinti grupuočių griaunamus mūsų Respublikos pamatus. Antidemokratiniais išpuoliams stiprėjant, vis labiau susiliejant šalies politikai ir teisėtvarakai su kriminaliniu pasauliu, kaip alternatyva brenė ir Lietuvos sąrašo idėja. Nykiame dabartinės politikos peizaže toks Sąrašas tapo būtinybe. Šiandien nei pozicija, nei opozicija nėra įgali ginti pamatinių Respublikos vertybių. Valdančioji dauguma jau susitaikė su pralaimėjimu seimo rinkimuose. O valdžią aptarnaujanti parlamentinė opozicija nusilenkė būsiamam valstybės premjerui – jau kartą šalies ūkį valdžiusiam Viktorui Uspaskich. Ar Lietuvos piliečiai verti tik tokio „pasirinkimo“? Lietuvos sąrašas – tai pačiai visuomenei susikurti siūloma demokratinės, padoringos ir teisingos Lietuvos alternatyva.

Liudvikas: Kaip įsivaizduoji šio Sąrašo programą? Kokių tikslų jis sieks?

Darius: Programą diktuoja dabartinė Lietuvos padėtis. Kaip Sąjūdžio laikais būtina susitelkti ties pamatiniais valstybės reikalais: atkurti demokratinę Respubliką, šalies konstitucinę santvarką, įtvirtinti tikrą piliečių savivaldą, dekriminalizuoti teisėtvarką ir politiką, sudaryti sąlygas kurtis viduriniajai klasei – laisvos visuomenės stuburui, sutelkti

po pasaulį pasklidusią Lietuvos tautą bendrai Tėvynės kūrybai. Būtent šie tikslai jungs į Lietuvos sąrašą kviečiamus, eiti sutinkančius ir jį remiančius skirtingų įsitikinimų žmones.

Liudvikas: Kokių būdu tas Sąrašas bus sukurtas ir kas jį kurs?

Darius: Lietuvos sąrašą kuria visuomenė partinei nomenklatūrai ir „tradicinei politologijai bei apžvalgotyrai“ nelengvai suvokiamu būdu. Į šį Sąrašą neįmanoma įsiprašyti. Į jį kviečiami žmonių pasitikėjimą turintys ir sutinkantys Lietuvai nesavanaudiškai tarnauti piliečiai. Kandidatus į Sąrašą žmonės siūlo Daukanto aikštėje, interneto portale www.uzteisinguma.lt, laiškais „Aikštės žinioms“. Telkiasi ir Sąrašo rėmėjai: tarp jų – žurnalistė Liudvika Pociūnienė, režisierius Jonas Vaitkus, filosofas Vytautas Rubavičius, rašytojas Saulius Šaltenis.

Pačiame Lietuvos sąrašė žmonių šiandien norimi matyti Gintaras Aleknonis, Romualdas Ozolas, Jonas Kronkaitis, Algirdas Patackas, Tomas Dapkus, Valdas Vasiliauskas, Aurelija Stancikienė, Naglis Puteikis, Ligitas Kernagis, Raimondas Kuodis, Neringa Venckienė, Valentinas Mikelėnas, Viktorija Daujotytė, Povilas Urbšys, Bronislovas Genzelis, Nijolė Oželytė, Vitalijus Gailius, Vytautas Giržadas, Kęstutis Girnius, Vygaudas Ušackas bei kiti žinomi asmenys. **Labai svarbu, kad Sąrašui būtų pasiūlyti žmonės iš regionų, vietos bendruomenių lyderiai. Lietuvos sąrašas atviras užsienio lietuviams:** jis kviečia visus išvykusius dalyvauti valstybės kūryboje. Šiuo metu vyksta pokalbiai, konsultacijos, diskusijos. Netrukus išryškės Sąrašo branduolys, kurį bus galima pristatyti visuomenei.

Liudvikas: Kokia Sąrašo perspektyva?

Darius: Lietuvos sąrašas eina laimėti. Laimėti tam, kad padėtų žmonėms susigrąžinti valstybę.

Čarlis Čaplinas: Kovokime dėl teisingo pasaulio

Aš nenoriu nieko valdyti ir su niekuo kariauti. Aš norėčiau padėti visiems, jei įmanoma, - Ažydams, pagonims, juodaodžiams, baltaodžiams. Mes visi norime padėti vieni kitiems: žmonės taip sutverti. Mes visi norime gyventi greta kito laimės, o ne kančios. Mes nenorime nekęsti ir niekinti vienas kito.

Gyvenimo būdas gali būti nuostabus ir laisvas. Tačiau mes pametėme kelią.

Godulys užvaldė žmonių sielas, pasitelkęs neapykantą užvėrė pasaulį.

Mes sukūrėme greitį, tačiau užsidarėme.

Mūsų žinios padarė mus ciniškus, mūsų supratimas kietas ir nemielas.

Labiau nei mašinų mums reikia žmogiškumo.

Labiau nei sumanumo mums reikia užuojautos ir švelnumo.

Be šių vertybių pasaulis bus kupinas smurto ir viskas bus prarasta.

Jūs, paprasti žmonės, turite galią – galią kurti mašinas, galią kurti laimę. Jūs, žmonės, turite galią padaryti gyvenimą laisvą ir gražų, paversti šį gyvenimą stebuklingu nuotykiu.

Dėl demokratijos pasinaudokime šia galia, susivienykime! Kovokime dėl geresnio pasaulio, kuriame žmonės turės galimybę dirbti, kuriame žmonės turės ateitį ir bus saugūs. Švaistydami si pažadais sistemos žmonės paėmė valdžią. Tačiau jie meluoja – jie nepildo pažadų ir niekada nepildys. Kovokime dėl laisvo pasaulio, kovokime prieš barjerus, kurie mus atskiria – prieš godulį, neapykantą, netoleranciją. Kovokime dėl teisingo pasaulio.

1940 metai.

Vertė Mantas Ramanauskas

Aikštės kronika

Birželio 1 diena

12 val. Vilniuje prie VSD būstinės Vytenio gatvėje susibėgo būrys žmonių paminėti Tarptautinės vaiko teisių gynimo dienos. Kaip ir anksčiau rengtoje akcijoje „Siauro kelias“ saugumiečiai iš gatvėje stovinčių žurnalistų pareikalavo parodyti pažymėjimus. Šie pakluso, net nepasiteiravę, ar saugumiečių reikalavimas teisėtas. Seimo narys Naglis Puteikis pastebėjo, kad toks dokumentų tikrinimas yra įteisintas Baltarusijoje, bet ne Lietuvoje. Policininkai filmavo akciją, elgėsi mandagiai, korektiškai. Priešais VSD rūmus, dailininkui Giteniui Umbrasui talkinant, buvo užrašyti du žodžiai TIE-SOS! Po to jauna mama perskaitė mergaitės iš Šiaulių laišką Deimantei ir įteikė jį saugumo darbuotojams, kad laišką perduotų adresatei. Mat, tik VSD ir jo atrinkti žmonės žino, kur dabar nuo namiškių slepiama mergaitė.

Netrukus Daukanto aikštę pasiekė žinia iš Klaipėdos: klaipėdiškiai pradėjo leisti savo laiko raštą – „Atgimimo aikštės žinias“. Nuosirdžiausiai sveikiname ir linkime išstvermės kolegoms iš Klaipėdos.

Birželio 2 ir 3 dienos

Savaitgalį, nors lynojo, žmonės taip pat budėjo Daukanto aikštėje. Buvo girdėti, kaip gidės smalsiems vokiečių, lenkų, baltarusių, japonų turistams pasakoja Garliavos mergaitės istoriją.

Birželio 4 diena

Apie 14 val. policininkai, stoviniavę Daukanto aikštėje, anot nuolatinės akcijos dalyvės skulptorės Joanos, perspėjo ją, kad visi, mėginsiantys ant grindinio rašyti „TIES-SOS!“, bus „susemti“. Tačiau laisvieji menininkai ir piliečiai bauginimų nepaisė ir žodį užrašė. Stebuklas – per naktį jo nenuplovė nei prezidentūros darbuotojas su žarna, nei lietus.

Apie 16 val. aikštės prieigose pasirodė Kauno fotomenininkas Juozas Valiušaitis. Tarp dviejų stulpų ištempė virves ir sukabino ant jų savo fotoparodą „Mes – Laisvės ir kalbos tauta! Paminklai Lietuvos knygnešiams daraktoriams. ŠALIN MELO (Prie) SPAUDA!“ Tikrai verta pažiūrėti paroda, kuri bus kabinama kasdien.

Birželio 5 diena

Apie 15 val. žmonės aikštėje pasiekė žinia iš Kauno: ant Nemuno krantinės mėginę rašyti

„TIE-SOS!“ buvo suimti šeši vaikai. Žinią apie tai paskelbė portalas *Alfa.lt*, bet neįprastą įvykį nutylėjo BNS, DELFI ir visa kita klusni žiniasklaida.

Popietę aikštės kronikininkas mandagiai buvo pakviestas į Vilniaus miesto policijos komisariatą dėl kitą dieną rengsimos meninės akcijos – „TIE-SOS“ rašymo prie vyriausybės ir seimo. Vilniaus policijos vadovybei dera išreikšti nuosirdžius komplimentus ir pagarbą už pažadą apsaugoti meninę akciją ir joje dalyvausiančius piliečius nuo galimų provokacijų.

Birželio 6 diena

12 val. iš Daukanto aikštės didelis būrys dailininko Gitenio Umbraso vedamų, kreida nešinių piliečių pajudėjo Gedimino prospektu. Sustoję prie vyriausybės rūmų, žmonės priešais V. Kudirkos paminklą užrašė žodį „TIE-SOS!“. Priejus seimą, „TIE-SOS!“ buvo užrašyta ir Nepriklausomybės aikštėje. Meninėje akcijoje dalyvavo arti šimto piliečių. Tarp jų – režisierius Jonas Vaitkus, filosofas Romualdas Ozolas, rašytojai Vytautas Rubavičius, Saulius Šaltenis, Kery Shown Keys su žmona ir vaikais bei daug kitų kultūrininkų ir visuomenininkų. Hepeningas baigtas plojimai ir padėka Vilniaus policijai.

Tą dieną aikštę pasiekė piliečio Vytauto Jurkaus laiškas iš Kauno:

„Graži pilietinė jaunų žmonių iniciatyva – kreida užrašyti žodį „TIE-SOS“ Kauno Nemuno krantinėje – jau po pirmųjų trijų raidžių buvo nutraukta grubia policijos pareigūnų intervencija. Kai kuriems šios akcijos dalyviams net buvo pritaikytas administracinis sulaikymas ir iškeltos administracinių teisės pažeidimų bylos. Tačiau jau tą pačią naktį nežinomi entuziastai baigė rašyti pradėtą žodį. Aš, būdamas pilietis bei teisės srities profesionalas – advokatas, nebegaliu toleruoti tokių kvaziteisinės valstybės „teisėtumo ir teisingumo“ grimasų, policijos neteisėtų veiksmų bei ydingo teisės taikymo. Šis įvykis išprovokavo mane ir mano sūnų pareikšti asmeninį protestą ir savotiškai užbaigti jaunuolių pradėtą darbą – išrėvėti likusias raides „SOS“, tokiu būdu simboliškai juoda plikos žemės spalva nuspalvinant pradėto žodžio pabaigą. Prie šio sumanymo netrukus prisijungė ir kiti entuziastai, tarp jų ir Nepriklausomybės akto signataras Algirdas Patackas. Taigi dabar, lietuvi nuplovus kreidutėmis užrašytą žodį TIESOS,

dar ilgai liks jo aidas – mūsų rankomis ir širdimis „išartas“ pagalbos šauksmas – SOS.

Noriu pabrėžti, kad ši pilietinė akcija yra nepriklausoma, skirta ne konservatoriams ir ne socialdemokratams, ne kairiems ir ne dešiniems, ne Kedžių–Venckų šalininkams ar jų priešininkams, ir net ne Kaunui ar Vilniui. Šiuo pilietiniu protestu norime pareikšti, kad mūsų Teisė ir Teisingumas yra gilioje krizėje, o viešai nuskambėjusios bylos tik pabrėžia mūsų teisės bankrotą. Juk Teisė savo esme pirmiausia yra Teisingumo įrankis. Tuo tarpu tiesmukas ir bukas teisės raidės taikymas pažeidžia teisinės valstybės esmę.

Šis „SOS“ yra nukreiptas į kiekvieno pareigūno, vykstančio sulaukyti geranoriškai nusiteikusį jaunuolį jo pilietinio aktyvumo įkarštyje, į teisėjo, kuriam teks nagrinėti tokių asmenų „pažeidimų“ bylas ir „įvykdyti Teisingumą“, pagaliau, į kiekvieno atsakomybės jausmo dar nepraradusio valdininko bei eilinio piliečio sąžinę.

Jau šį penktadienį bus svarstoma, – ar sulaikytiems jaunuoliams bus taikoma administracinė atsakomybė už tariamą padarytą administracinių teisės pažeidimą (galima bauda pagal pritepiamą teisės normą iki 2000 Lt). Absurdas, kad šiam pilietiška aktyviam jaunimui gali prireikti teisinės pagalbos. Tačiau, jei prireiks – aš pasiryžęs ją suteikti. Be kiekvieno mūsų pastangų – Valstybė yra ne į g a l i.”

Aikštę pasiekė pranešimai iš Londono, Pa-nevėžio ir Klaipėdos, kur tą dieną aikštėse taip pat buvo rašomas žodis „TIESOS!“

22.30 val. į Daukanto aikštę valdžios iškviesta profesionalių plovėjų komanda „Grinda“ ne nuplovė, bet subjaurojo „TIESOS!“ žodį, tyčia palikdama ant grindinio baltą kreidos dėmę.

Birželio 7 diena

Daukanto aikštė 11 val. trumpam persikėlė į seimo Baltijos asamblėjos salę, kur pradėjo darbą Visuomeninė komisija gegužės 17-osios smurto aktui iširti. Valdžios institucijų iki šiol neišgirsti smurto liudininkai išsakė Komisijai savo patirtis.

Atgarsiai

Vokietijos radijo korespondentas **Albrecht Breitschuh** laidoje **Europa Heute** (Europa šiandien) praėjusį mėnesį pasakojo apie įvykius Garliavoje, skambant originaliam įrašui iš pirmosios mergaitės perėmimo operacijos.

Žurnalistas pasakoja:

Kovo dvidešimt trečią policija apsupta gyvenamą namą Kaune, tam, kad kaimynai neįsiveržtų į namą. Viduje kaukėti vyrai bando prievarta išvesti aštuonmetę Deimantę iš gyvenamojo kambario, kur ji įsikabinusi į savo tetą ir senelę. Kaukėti vyrai vis dėlto yra pareigūnai; smūgiuodami ir plėsdami mergaitę taip jie vykdo lietuvišką teisę. Po kelių minučių policininkai išėina palikdami verkiančią išgąsdintą mergaitę ir amo netekusius giminaičius.

Toliau radijo klausytojai išgirdo interviu su įvykio liudininkais ir Deimantės giminaičiais.

P.S. Albert Breitschuh nuo 2006 gruodžio dirba ARD korespondentu Stokholme. Jo aprašomas regionas apima Švediją, Daniją, Norvegiją, Suomiją, Islandiją ir tris Baltijos valstybes: Estiją, Latviją ir Lietuvą.

Pozicijos

Prezidentė Dalia Grybauskaitė, 2011 metų pranešimas:

Padėtis ims keistis tik tuomet, kai visuomenės nepakantumo koncentracija pasieks kritinę ribą. Noriu ir sieksiu, kad tas įvyktų kuo greičiau. Ir viešai įsipareigoju nuosekliai remti ir globoti į šį tikslą orientuotas piliečių iniciatyvas, nes būtent dabar, o ne ryt yra tas lemtingas momentas: „arba-arba“.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė, 2012 metų pranešimas:

Niekindami valstybę, keikdami jos teisės saugą ir įstatymus, vykdydami tik savo teisingumą, tiesos nerasime.

Rašykite mums adresais:

Dėl turinio: Liudvikas Jakimavičius liudvikasjakimavicius@gmail.com

Dėl platinimo: mes@uzteisinguma.lt

Išsami informacija: www.uzteisinguma.lt, www.uzteisinguma.lt
PERSPAUSDINANT TEKSTUS NUORODA Į „AIKŠTĖS ŽINIAS“ BŪTINA